

АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ОНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ В УКРАЇНІ

Розглянуто процес відтворення основних фондів, з'ясовано сутність та необхідність амортизаційної політики, її удосконалення.

Ключові слова: амортизаційна політика, фінансова стабільність, відтворення основних фондів, економічне зростання, механізм амортизації, амортизаційні кошти.

*Assoc. prof. O.Yu. Maslennikov;
undergraduate M.Yo. Dilay – L'viv commercial academy*

A depreciation policy and update of capital assets is in Ukraine

The process of recreation of capital assets, discovered essence and necessity of depreciation policy, its improvement, is described.

Keywords: depreciation policy, financial stability, recreation of capital assets, economy growing, mechanism of depreciation, depreciation money.

Становлення державної амортизаційної політики в Україні, її лібералізація, розмежування вітчизняної практики нарахування амортизації відповідно до її економічної та податкової ролі спричинили низку проблем і суперечностей, зокрема, домінування податкового складника економічної політики держави, яке стало гальмувати процеси відтворення виробничого апарату економіки [1].

Сучасний стан національної економіки України знаходиться в умовах її активного та постійного реформування. Економічна реформа потребує поживлення господарського життя з метою забезпечення економічного зростання держави. Досягти цього можна на основі фінансової стабілізації, структурної перебудови, приватизації тощо.

Розробленню науково-методичних засад управління процесом відтворення основних фондів та з'ясуванню сутності амортизаційної політики присвячено роботи багатьох вітчизняних і зарубіжних вчених – економістів. Основна мета розроблення амортизаційної політики, як зазначає Н. Виговська, – збільшення за рахунок внутрішніх джерел потоку власних фінансових ресурсів [2].

Зміна економічних умов відтворення основних фондів в українській економіці актуалізувала задачу дослідження ринкової системи амортизації в аспекті зміни фінансово-економічного змісту формування та подальшої реалізації амортизаційної політики підприємства. Це зумовлено тим, що гнучка амортизаційна політика держави і окремих підприємств є одним з основних чинників відновлення економічного зростання в умовах інвестиційної кризи, спаду виробництва та інфляції. Однак на сьогодні відсутня цілеспрямована державна амортизаційна політика, не розроблена концепція відновлення, ефективного заощадження і використання фінансових ресурсів. Як наслідок, на рівні підприємств система амортизації розглядається як другорядна у розв'язанні задач відтворювального характеру, оновлення фінансових ресурсів.

Амортизаційна політика є однією із головних частин загальної політики управління виробничими витратами на промислових підприємствах, яка

полягає в інтенсивності оновлення основних фондів з поступовою експлуатацією їх у процесі виробничої діяльності. На сьогодні на багатьох підприємствах використовується зношуваний виробничий потенціал, який функціонує тільки за допомогою величезних витрат на ремонт. Так, амортизаційна політика не є єдиною причиною такого положення, але її роль у такому становищі досить велика. Чинний механізм амортизації в Україні не сприяє чіткому налагодженню процесу відтворення основних фондів. У сфері державного регулювання амортизаційної політики потрібні зміни, насамперед, повернути контроль за цільовим використанням амортизаційних відрахувань, оскільки його відсутність призводить до зростання нецільового використання амортизації (заробітної плати, поточних потреб тощо). Брак вільних власних коштів у підприємств, не виваженість у прийнятті рішень щодо оновлення основних фондів на підприємствах призводять до технологічної застарілості обладнання, що спричиняє вироблення неконкурентоспроможної продукції, незадоволення попиту, який постійно змінюється, не пристосування до умов ринкової конкуренції.

В Україні, питання оновлення основних фондів не втрачає своєї актуальності (рис. 1). Воно сприяє вирішенню комплексу основних завдань щодо підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності. Щодо 2002-2005 рр. введення в дію нових основних фондів має зростаючий характер, що є позитивним моментом. За видами економічної діяльності найвище значення цього показника припадає на промисловість. У 2002 р. частка введення нових основних фондів у промисловість становить 34,5 %, у 2003 р. - 31,7 %, у 2004 р. – 38,3 %, у 2005 р. – 32,3 % [3].

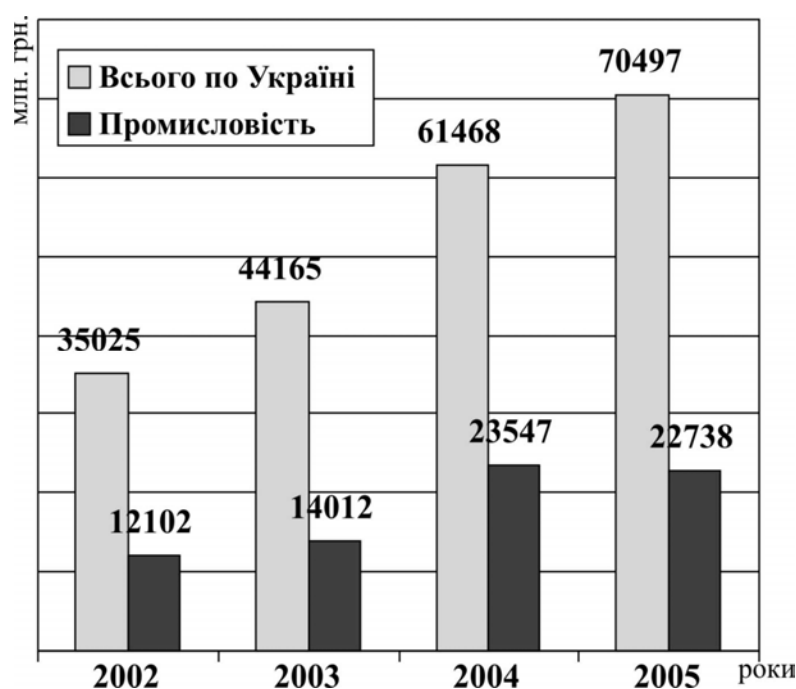

Рис. 1. Введення в дію основних фондів за видами економічної діяльності у 2002-2005 рр.

Для прийняття рішення з оновлення основних фондів підприємствам необхідно враховувати обмеження і додаткові вигоди від механізму амортизації під час оновлення основних фондів [4].

Таким чином, удосконалення амортизаційної політики в Україні потребує підвищення ставок амортизації до рівня, конкурентоспроможного з іншими країнами та запровадження державного регулювання, стимулювання цільового використання амортизаційних коштів.

Література

1. Асмолова Г. Механізм регулювання відтворення основних засобів підприємств // Економіст № 7 липень 2007. – С. 24-27.
2. Маринич І.А. Проблеми формування амортизаційної політики в ринкових умовах господарювання / І.А. Маринич, Л.Л. Свірщ // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : НЛТУ України. – 2007. – Вип. 17.3. – С. 280-283.
3. Статистичний щорічник України за 2006 рік / Держком. статистики України / За ред. О.Г. Осауленка. – К. : Вид-во "Консультант", 2007. – С. 84-89.
4. [Електронний ресурс]. – Доступний з: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

УДК 330.332: 336.717

*Аспір. В.Л. Кльоба – Університет
банківської справи НБУ, м. Київ*

ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ ЗБАЛАНСОВАНИХ ПОКАЗНИКІВ В УПРАВЛІННІ БЕЗПЕКОЮ БАНКУ

Запропоновано практичні рекомендації щодо вдосконалення управління безпекою банку. Результати цього дослідження полягають в приверненні уваги науковців та банкірів до необхідності поглиблення теоретичних засад та розвитку науково-методичних положень щодо використання системи збалансованих показників в управлінні безпекою банку.

Post-graduate V.L. Kloba – University of banking of the NBU, Kyiv

The use of the system of the balanced indexes is in the management of bank safety

In this article practical recommendations are offered in relation to perfection of management of bank safety. The results of this research consist in bringing in of attention of research workers and bankers to the necessity of deepening of theoretical principles and development of naukovovo-metodichnikh positions in relation to the use of the system of the balanced indexes in the management of bank safety.

Вступ. Важливою причиною виникнення кризових ситуацій у більшості українських банків є недостатній рівень менеджменту, а головним чинником, який зумовлює неправильне прийняття управлінських рішень, є відсутність надійної системи оцінки рівня безпеки. Питанням діяльності банків приділяли велику увагу у своїх працях класики економічної науки: А. Сміт, Д. Рікардо, Дж. М. Кейнс, М.І. Туган-Барановський та ін.

Значний внесок у розвиток теорії управління банківською діяльністю зробили М.П. Денисенко, Б.Л. Луців, А.А. Пересада, О.Д. Вовчак, В.І. Грушко, М.А. Козоріз, С.К. Реверчук, А.М. Мороз, М.М. Туріанська, Л.О. Примоска та ін. Вагомими для подальшого вивчення банківського менеджменту є праці Г. Марковіца, Д. Сінкі, У. Шарпа, В.М. Усоскіна.

Однак окремі аспекти управління банківською діяльністю не з'ясовано. Це стосується передовсім розуміння суті і використання системи збалансованих показників в управлінні безпекою банків. Отже, недостатнє опрацювання теорії управління безпекою банку надає дослідженню цієї теми підвищеної актуальності і значущості. Це і зумовило вибір теми дослідження.

Метою роботи є розроблення теоретичних і методичних засад щодо розкриття суті використання системи збалансованих показників в управлінні безпекою банку.